

ebligas enmeti la vorton trafe en signifoplenajn lingvistikajn kuntekstojn (p.5)".

Resume, tiu ĉi studo ree montris per la tasko de difinado, ke eĉ plenkreskuloj ne posedas sufiĉan scion pri la signifoj de vortoj senerare uzataj de kvinjaraj infanoj. La malfacileco de difinado rilatas al la vortospecoj en tia maniero, ke adverbo estis pli malfacila ol substantivo, verbo kaj adjektivo, kvankam ĝi ankaŭ rilatas inverse al konkreteco/abstrakteco kaj figuradeco de vortoj. Plena uzado de vortoj en frazkuntektoj sen montrante plenan kapablon precizigi iliajn signifojn sugestas la eblecon, ke ankaŭ uzado de vortoj estus parte surbazita de procedura scio kiu ne povas esti submetebla al mensa konsciigo.

Referencoj

- Chomsky N. (1986). *Knowledge of language: Its nature, origin and use*. Praeger, New York
- Cohen N. & Squire L. (1980). *Preserved learning and retention of pattern-analyzing skill in amnesia: Dissociation of knowing how and knowing that*. *Science*, 210, 207-210
- Cowart W. (1997). *Experimental syntax: Applying objective methods to sentence judgments*. Thousand Oaks, CA: Sage
- Gupta P. & Dell G.S. (1999). *The emergence of language from serial order and procedural memory*. En: B. MacWhinney (Red.), *Emergence of language* (p.447-481). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates
- Hagtvet B. E. (1992). " 'Dress' is birthday" and " 'sleep' is night". *Young children's word definition strategies*. En: A.H. Wold (Red.), *The dialogical alternative: Towards a theory of language and mind* (p. 293-315). Oslo, Norway: Scandinavian University Press
- Iĉabuĉi E. & Muraiŝi S. (1976). *Jooĝi no joogo* (Vortoj uzitaj de infanoj). Tokio, Nihon Hoosoo Ŝuppan Kĵookai
- Johnson C.J. & Anglin J.M. (1995). *Qualitative developments in the content and form of children's definition*. *Journal of Speech and Hearing Research*, 38, 612-629
- Levy E. & Nelson K. (1994). *Words in discourse: A dialectical approach to the acquisition of meaning and use*. *Journal of Child Language*, 21, 367-389
- Litowitz B. (1977). *Learning to make definitions*. *Journal of Child Language*, 4, 289-304
- Markowitz J. & Franz S. (1988). *The development of defining style*. *International Journal of Lexicography*, 1, 253-267
- McGhee-Bidlack B. (1991). *The development of noun definitions: A meta-linguistic analysis*. *Journal of Child Language*, 18, 417-434
- Miller G.A. (1999). *On knowing a word*. *Annual Review of Psychology*, 50, 1-19
- Nagata H. (1997). Kernvorto-parametro en genera gramatiko: Apliko al eldiroj de infanoj denaske lernantaj Esperanton. *Sci. Rev.*, 48 (1), 34-43
- Nagata H. (1998). Difinado de vortoj ĉe infanoj kaj plenkreskuloj: Rilato inter lingvouzado kaj lingvoscio. *Sci. Rev.*, 49 (3), 3-17

Kial ne pli simple?

La anĉingo, birdo kun serpenteca kolo kaj tial ankaŭ nomata "serpentkolbirdo" ekzistas en du formoj: anĉingo anĉinga (*Anĉinga anĉinga*) en Sudameriko kaj anĉingo rufa (*Anĉinga rufa*) en Afriko, Azio kaj Aŭstralio. La birdoj ŝatas tropikajn internlandajn akvojn kaj ili havas tutpropran, vere artistan ĉasmetodon.

Komence normale naĝanta, la birdo kapablas forigi la aeron el la multnombraj balonsimilaj vezikoj konektitaj kun la pulmo kaj la birdokorpo subakviĝas. Plue la ruza anĉingo kunpremas la negrasan plumaron tre dense al la korpo por efiki ankaŭ tie-ĉi senarecon. Tiel ĝi sinkas al "periskopa" profundo kaj pluen naĝas kun antaŭensovita kolo. Ekvidante belan grasan pirajon aŭ alian grandan fiŝon, nur la korpo pluen antaŭensoviĝas dum la kolo restas, z-forme kurbigita, malantaŭe. Nun "ekpafas" la birdokapo fulmrapide kvazaŭ kiel serpentokapo kun tuta forto kaj pezo antaŭen kaj ĵetlancas la fiŝon per fermita beko meze tra la ventron.

Ĉaso sukcesa - sed kion nun fari kun la firme alpikita kaptajo? Kiel ĝi iĝu enstomakebla manĝajo? La predo ja pinĉpreme fermas la bekon! Por nescia spektanto, birdo kun ĵetlancpikita fiŝo, kiu pinĉe fermas la bekon certe havos amason da problemoj... Ne la anĉingo. Unue ĝi surakvigas. Poste ĝi svingĵetas la predofiŝon en la aeron, per tio liberiganta sin. Sed nun venas artistaĵo: la birdo ree kaptas la aeron ĵetitan predon tiel, ke ĝi povas engluti la kaptajon - fiŝkapon kiel unuan. La metodo estas tiom komplika (ĉar devas ja esti preciza rilato inter ĵetadforto kaj fiŝspecio respektive fiŝopezo, kiun la ĉasistobirdo devas antaŭe prijuĝi!) ke la junaj birdoj bezonas plurajn monatojn-daŭrajn trejnadon ĝis perfekteco. Kelkaj da ili tion neniam lernas. La sekvo: tri el kvin junbirdoj mortas de malsato.

La serpentsimila kolo de la anĉingo ofertas alian aplikon. Ĉar la negrasa plumaro postĉase bezonas iom da tempo por sekigi, kelkaj rabobestoj jam pensas pri facile atingebla bongusta birdpredo. Sed la tiel endanĝerigita birdo tuj efikas per la kolo serpentecajn svingoturniĝojn, kiuj eĉ honorindus grandan boan. Kaj tiu ĉi birda ruzajo ĉiam perfekte sukcesas.

Fontoj: Grzimeks Tierleben (1968), Vol. 7, p. 172. Kindler-Verlag Brockhaus-kalendaro (2001) "Wie es nicht im Lexikon steht"